

## HÍRCSOKOR

● **Képeslapos tárlat.** Borsod vármegye települései régi képeslapokon címmel a Szerencsi Múzeum képeslapgyűjteményéből összeállított kiállítás nyílik január 15-én, pénteken délután 5 órakor a tiszaujvárosi Városi kiállítóteremben.

● **Historia Battonya.** Historia Battonya címmel megjelent a békés-csanádi kisvárost bemutató könyv. A szerzője – Takács László nyugalmazott irodalomtörténész – egy hasonló célú múlt századi helyi kiadvány mintájára betűrendben írja le az egykori kelet-csanádi járási székhely múltját, jelenét, intézményeit és épületeit.

## A francia kultúra estje

**Miskolc (ÉM) – Francia kulturális estet rendez január 15-én Miskolcon a Miskolci Alliance Francaise és a Cine-Mis Kft.**

A pénteken este fél 9-kor kezdődő francia kulturális estnek a miskolci Kossuth mozi ad otthont. És nemcsak képtelenesen az egész mozi, hanem a valóságban is: az est változatos programjai nemcsak a vetítőtermet, de az előcsarnokot is lefoglalják.

A rendezvényt Kobold Tamás, Miskolc polgármestere nyitja meg. A francia mozgókép-kultúrát ezúttal egy akció-vígjáték képviseli: a 2 apának mennyi a fele? című magyarul beszélő film főszerepeiben Alain Delon, Jean-Paul Belmondo és Vanessa Paradis látható. A vetítés után Petrányi Mihály előadóművész idézi meg az ország hangulatát népszerű francia dallamok segítségével.

Az előcsarnokban pedig megtalálható lesz minden, mi szem-szájnak ingere. Zenés videoklipek segítségével bemutatják Franciaországot, és izelítőt kapnak a vendégek a híres francia konyhából, az ottani gasztronómiai szokásokat idéző ételekből is.

## A Hassler hangversenyei

**Miskolc (ÉM)** – A miskolci Hassler kórus Németországban töltötte az év első napjait: hat „űjévi koncertet” adtak a mühlheimi és a környékbeli közönségnek – ebből hármat éppen az év első napján. Ezek egyikét a helyi lapok különösen nagyra értékelték. A Rajnai Posta című lap kritikusa „szinte lehetetlenül szép”-nek nevezte a hangversenyt. „Az akusztikai élmény nagyon magas volt. Különösen a hat- és nyolcszólamú kórustételeket énekelte gyönyörűen a 12 tagú énekkar” – olvashatták lapjukban a helyiek. Hangsúlyozta még a cikk szerzője, hogy a műsor nehéz volt és változatos, a magyar szerzők műveitől egyházi műveken keresztül a spirituálékig terjedt a skála. A koncertek után nem is könnyen engedte le a német közönség a magyar együttest a színpadról, újra és újra elő kellett még adnia valamit a kórusnak.

A meghívást egyébként a mühlheimi Evangélikus Akadémiának köszönheti az együttes, ahol az év első napjaiban magyar napokat rendeztek.



## Szalay Lajos hagyatékából.

Szalay Lajos grafikusművész eddig fel nem dolgozott hagyatékából rendez kiállítást a Budapest Galéria. A művész, aki hosszú évtizedek után 1988-ban települt haza, és haláláig, 1995-ig Miskolcon élt, ez év februárjában lenne 90 éves. A február 7-ig nyitva tartó tárlatot január 15-én, pénteken délután 5 órakor Hámori József kulturális miniszter nyitja meg. Képván Szalay Lajos Trojka című grafikája.

## West Side Story – a miskolci színházban

**Miskolc (ÉM – FG) – Ahogy az 1957-es New York-i ősbemutató rendezője és koreográfusa ugyanaz a személy, Jerome Robbins volt, a Miskolci Nemzeti Színházban is ugyanaz a művész, Majoros István koreográfálja és rendezi a West Side Story című musicalt.**

– Tánctól táncig tart egy-egy jelenet. A konfliktust, a két tábor összecsapását is eltáncolják. Így érthető, hogy az ősbemutató rendezője és koreográfusa ugyanaz a személy volt. Ebből a szempontból nekem sem okoz gondot ez a kettősség. Bár rendkívüli feladat ez mindenkinek, színészeknek, zenészeknek, táncosoknak egyaránt – mondja Majoros István, a miskolci West Side Story rendező-koreográfusa.

A történet ismerős, a musical és a filmváltozat is bejárta a világot. A feljegyzések szerint Jerome Robbins ötlete volt, hogy Shakespeare Rómeo és Júlia című drámája alapján írjanak hasonló témájú, de izzig-vérig New York-i zenés játékot.



A West Side Story próbáján Markó Éva, Pintér Tibor és Láng Zsuzsa  
Fotó: Éder Vera

– Hívhatják Rómeót Tonynek, Júliát Mariának, a történet lényegében ugyanaz. De azt senki sem kutatta, és Shakespeare

sem szólt róla, hogy mi lehetett a két család ellentétének az oka, a West Side Story esetében pedig pontosan tudjuk, hogy a faji különbségek miatt áll szemben egymással a két csapat – fogalmaz Majoros István.

A tragikus történet ellenére dimanikus, eleven, lüktető előadást, sok-sok jó táncot, nagyszerű dalokat ígér a rendező-koreográfus.

A bemutató január 22-én, pénteken este 7 órakor lesz a Miskolci Nemzeti Színházban. A főbb szerepeket kettős, illetve hármas szereposztásban játszószák. Így Tonyként bemutatkozik Tóth Sándor, Nyári Zoltán és Sztankovszky Miklós, Maria Péter Cecília, Kertész Marcella és Vekerle Andrea lesz. A Rakéták vezére Dézsy Szabó Gábor, a másik szereposztásban pedig Pintér Tibor, a Cápáké Fandl Ferenc, illetve Masa Attila. A díszletek Dávid Attila, a jelmezek Juhász Katalin tervei alapján készülnek. A zenekart – ugyancsak felváltva – Keszelyák Gergely és Regős Zsolt vezényli.

## Ragályi Tamás és a Reformkor

**Edelény (ÉM – FG) – Ragályi Tamás reformkori lapszerkesztő, politikus, borsodi birtokos halálának 150. évfordulója alkalmából több megemlékezést is rendeznek Edelényben és a környező településeken.**

– Ragályi Tamás élete és munkássága szervesen kapcsolódik városunkhoz, Edelényhez, és a környékhez. Balajt a szülőfaluja és végső pihenőhelye Borsod vármegye híres követének – fogalmaz Laki-Lukács László helytörténeti kutató. – Ragályi Tamás mindig ide tért meg pihenni, erőt gyűjteni a családja körében. Ide küldte leveleit Kazinczy

Ferenc, Wesselényi Miklós, Palóczy László... Jelentős birtokai voltak Hangácson, Nyomáron, Boldván, az övé volt a híres perkapui malom a Bódván...

Ragályi Tamás 1789. december 28-án született Balajton, és 1849. január 14-én hunyt el Parasznyán. Halálának 150. évfordulója alkalmából az edelényi Városi Rendezvények Háza és Könyvtár, a Bódva-völgyi Ellátási Körzet, valamint a Fábry Zoltán Népfőiskola a reformkorról rendez tudományos emlékülést január 14-én, csütörtökön délelőtt 10 órától Edelényben a rendezvények házában. Veliky János, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem docense a reformkori libera-

lizmus sajátosságairól szól majd, Marjanucz László, a szegedi József Attila Tudományegyetem docense Úrbéri kérdések a reformkori Országgyűléseken címmel tart előadást, Fazekas Csaba, a Miskolci Egyetem adjunktusa pedig a következő címet adta előadásának: Egy politikus portré a reformkor „második vonalából”: Palóczy László.

A tudományos emlékülést követően délután 2 órától koszorúzás lesz Ragályi Tamás emlékoszlopánál a balajti temetőben.

Ragályi Tamásra emlékezve január 17-én, vasárnap délelőtt 10 órától ünnepi istentiszteletet tartanak a borsodi református templomban. Igét hirdet Báka Imre



református lelképítész, emlékszeret mond Laki-Lukács László helytörténeti kutató, közreműködik – Tóth László vezetésével – a Hozsanna vegyes kar.

## Múzeumot még senki nem épített a megyében

**Miskolc (ÉM – CsM) – Gyönyörű az épület, mégis lenne méltóbb helye a budapesti Néprajzi Múzeumnak. Ez az egyik tanulsága annak a vitának, amely néhány napja a tervezett átköltöztetés – más vonatkozásai – körül zajlik. De az új épület másra is ráférne: a borsodi múzeumok épültek pártháznak, lakóháznak, kastélynak – de múzeumnak egyik sem.**

– Magyarországon hihetetlenül kevés az erre a célra épült múzeum. A megyében például egy sincs – foglalta össze a lényeget Viga Gyula etnográfus, a miskolci Herman Ottó Múzeum igazgatóhelyettese.

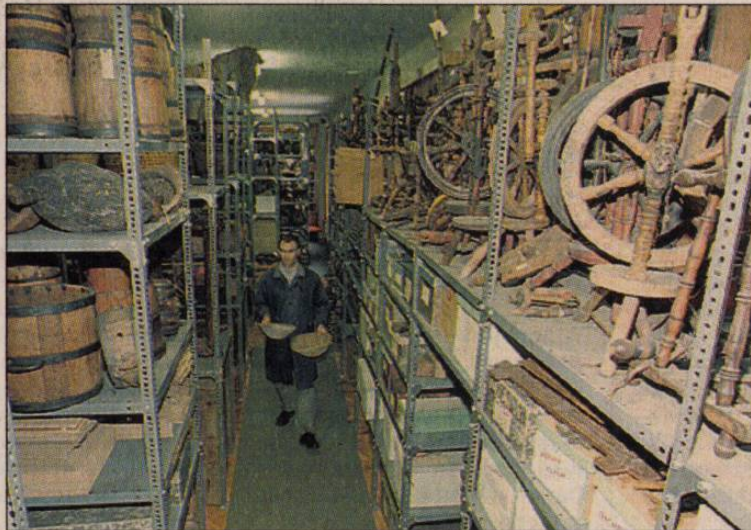
Európa többi országában is impozáns, gyakran műemlék épületeket adnak oda e célra. Azt a vonatkozását azonban valóságosan jobban megérzik a hazai szakemberek, hogy az ilyen ház többé kerül: nehéz fűteni, nagyobb világítás kell.

## Séta a jövőbe

Viga Gyula a megye néhány múzeumáról és megálmodott jövőjéről.

A mezőkövesdi matyó múzeum elhelyezése a kultúrház épületében kényszer, de a speciális gyűjtőterület könnyít a helyzeten. Ugyanakkor nincs olyan tere, amelyben kisebb, új látogatókat csalogató kiállításokat rendezhetne.

A tokaji múzeum egy ékszerdoboz, de a freskók megkötik a kezünket. Az egykori lakók, egy XVIII. századi gö-



A raktározás komoly gond, nemcsak a mennyiség számít Fotó: B. T.

Emellett a védettség szinte lehetetlenné teszi az átalakítást, a bővítést, tehát a célraformálást. – Immár közel 200 éve, hogy megszületett a hazai múzeumi eszme – folytatta a szakember –, de három alapfeladata változat-

lan. Az egyik a gyűjtés (ez alatt értendő az ásátás, de akár a lepkevadászás is), a második a tudományos szakmai feldolgozás, a harmadik a bemutatás. Bár e két utóbbi egyre inkább összeolvad. Ugyanakkor évtizedek óta a kirakatpolitikát favorizálták: bemutatni és beszélni a pénzt. Pedig a világ összes feltárt és begyűjtött tudományos emlékének mindössze 5 százaléka látható a kiállításokon.

– Miért baj a kirakatpolitika, miért nem lehetne bővíteni a bemutatott tárgyak körét?

– Ha én be akarom mutatni a falusi gazdálkodást, ahhoz elég egy ekét kiállítani. De ahhoz, hogy megértem az eke fejlődését a rómaiaktól kezdve, 30-50 tárgy szükséges. Tehát hatalmas háttér kell – így nagy raktári kapacitás.

A Timármalom utcai raktár és kerámiarestaurátor műhely újabb nagy könnyebbséget jelent. Ugyanakkor még vannak

kintlévőségeik, tárgyak, amiket egyszerűen nem tudnak elhelyezni. És Viga Gyula esélyt sem lát a megoldásra – bár külföldön gyakori megoldás a városok szélére telepített konténer-raktár. (Természetesen ott sem tárolhatnának bármit, hiszen egészen különböző fény és klíma kell a különböző anyagú tárgyak megőrzéséhez.) És az sem ideális, hogy a textilrestaurátorok a képtárral szemben dolgoznak. A vegyszerek gőzei átszivárognak, és ha hosszú idő után is, de ártnak a festményeknek.

– A központi épület ideális képtár – ám ha csak annak használatuk, nincs olyan terünk, amiben változatos témájú időszakos kiállításokat rendezhetünk. A „szép” épület csak saját kora tárgyainak bemutatására alkalmas. A változatos és jó bemutatáshoz mobil és alapvetően semleges tér kell, amiből nekünk alig van. De sikerként kell megélni, hogy van

„ .....

**Évtizedek óta a kirakatpolitikát favorizálták: bemutatni és beszélni a pénzt.**



VIGA GYULA

„ .....

nak jó épületek, van valami raktár, valami kiállítás, le lehet ültetni a kollégákat. Azonban nehéz úgy készülni a XXI. századra (most csatlakoztunk az internetre), hogy ugyanakkor 40-100 év lemaradását kell behoznunk.